

JAV PASIŪLYMAI VIDURINIUOSE RYTUOSE

ČEKOSLOVAKIJA IRGI SIEKIANTI PRAPLĖSTI RYŠIUS SU V. VOKIETIJA

PRAHA. — Čekoslovakijos komunistų oficialus laikraštis "Rude Pravo" paskelbė, kad Čekoslovakija irgi siekianti geresnių ryšių su Vakarų Vokietija ir norinti pakelti savo pramonę prekiuodama su Vokietija. Kaip pranešta, Lenkijos delegacija Bonoje jau tariasi dėl prekybos padidinimo ir dėl ilgalaikių vokiečių paskolų. Panašios derybos su vokiečiais vyksta ir Maskvoje. Neseniai buvęs Maskvoje komunistų vadų pasitarimas priėjo išvados, kad reikia prekiauti su V. Vokietija, ko satelitinės Maskvos valstybės jau seniai reikalauja ir siekia.

Sis naujas komunistinių valstybių posūkis Bonos link yra laikomas nemažai pralaimėjimu Ulbrichto linijai. Rytinė Vokietija ilgą laiką draudė ir protestavo suartėjimą su Bona. Tai Ulbrichtas darė politiniams suetimams, siekdamas gauti Bonos pripažinimą ir kitokių nuolaidų.

Prahas, Budapeštą ir Varšuvos vadai jau seniai įrodinėja, kad pats Ulbrichtas mielai naudojasi patogiomis prekybos su Vakarų Vokietija sąlygomis. Modernios vakarų mašinos jau seniai dirba Rytų Vokietijos įmonėse. Kai kur Rytinė Vokietija buvo vadinama "septintuoju Europos Bendrosios Rinkos nariu", nes Vakarų Vokietija netaikė Rytinei zonai savo muitų nuostatų. Dėl to, Rytinė Vokietija pasiekė aukštesnį gyvenimo lygį už kitas komunistines šalis ir tapo turtingiausia komunistinių valstybių bloke.

Čekoslovakija, Vengrija, Lenkija ir kiek anksčiau, Rumunija irgi nori pasinaudoti vakarų pažangos laimėjimais ir įsigyti pramonės mašinų ir prekių savo vargstantiems gyventojam.

Čekų partija krypsta į Pekiną

VIENA. — Valymai Čekoslovakijos komunistų partijoje tebevyksta. Laikraštis "Zivot Strany" paskelbė, kad Moraviijoje buvo pašalinti iš pareigų 335 partijos komiteto nariai, nes jie pasidavė "dešiniajam oportunizmui". Dar 58 nariai bus baudžiami. Septyni visai pašalinti iš partijos.

Stebėtojai nurodo, kad prieš dvejus metus Čekoslovakijoje buvo 1.6 milijonų komunistų partijos narių. Šiandien jų tėra vos virš milijono. Pastebėtas dar vienas įdomus reiškinys: partijoje pasireiškia dar kairesni, negu Gustavo Husako ar kitų centro komiteto narių balsai. Išmetus Dubčeką, partija pakrypo į kairę ir ėmė derintis prie sovietų reikalaujamos linijos. Dabar tas "kairėjimas" vyksta toliau ir vietoj "konservatorių" daugelyje partijos komitetų Moraviijoje ir Bohemijoje išgalėjo "ultrakonservatoriai", kurie pralenkia net ir Stano laukų dogmatikus ir krypsta Kinijos komunizmo link.

Ultrakonservatoriai reikalauja dar daugiau praplėsti partijos valymą, reikalauja nubausiti Dubčeką ir kitus partijos reformos vadus. Kadangi nuosaukieji komunistai ėmė nebėlankyti partijos mitingų, į komitetus ir kitas vadovaujancias vietas vis daugiau sulenda kraštutiniai elementai, visokios partijos padugnės.

LONDONAS. — Sulaukęs 66 metų, mirė anglų aktorius Eric Portman.

IŠ VISO PASAULIO

MADRIDAS. — Ispanijos žurnalas paskelbė, kad balandžio 1-ą dieną princas Juan Carlos bus vainikuojamas Ispanijos karaliumi.

WASHINGTONAS. — Astronauto James White brolis Edward dingso Laose. Jis yra aviacijos kapitonas, manoma, kad komunistai numušė jo lėktuvą.

ROMA. — Italijoje siaučia gripas, kuri turį ar jau persirgo 30 milijonų žmonių. Gripas vadinamas "erdvės gripu", nes prasidėjo, kai Apollo 12 skrido į mėnulį.

GLASGOVAS. — Karališkas laivynas ieško metalinio cilindro, kuris audros metu nukrito nuo vokiečių prekybos laivo. Cilinderyje yra 4,000 galonų skotiško viskio, verto 192,000 dol.

JUNGTINĖS TAUTOS. — Saugumo Taryba pasmerkė Portugaliją, kurios artilerija apšaudžiusi Senegalą teritoriją ir padariusi Samine miestui nuostolius. Portugalija tvirtino, kad Senegalas remia teroristus, kurie veikia portugalų kolonijoje.

NEW YORKAS. — Automobilių apdrauda New Yorke pa-brangs 70 dol. metams.

LONDONAS. — Aukso kaina Ciuriche ir Londone nukrito iki oficialios kainos — 35 dol. už unciją.

RIYADH. — Saudi Arabija pripažino, kad ji vėl pradėjo teikti paramą Jemeno monarchistam. Ji buvo pažadėjusi paramą nutraukti, kai Egiptas išvežė savo kariuomenę iš Jemeno. Naujos kovos prie Saudi Arabijos sienų su Pietų Jemenu, paskatino karalių Faisalą sustiprinti paramą visiems arabų socializmo priešams.

LOS ANGELES. — Los Angeles grand jury pašaukė teismo atsakomybę Charles Manson, hipių grupės vadą ir penkis jo pasekėjus už septynių asmenų nužudymą. Nors Manson žmogžudystėse pats nedalyvavo, jis jas planavo ir parinkęs aukas. Kaltinamųjų tarpe yra ir jauna Susan Atkins, kuri viską atvirai policijai papasakojo.

FORT BENNING. — Kariuomenės teismas atmetė leitenanto Calley gynėjų pareiškimą, prašantį bylą dėl civilių žudymo Vietname nutraukti, nes teismas po visų garsinimų negalėsi būti teisingas jų klientui.

KHARTOUMAS. — Sudane valdžia pradėjo suimti inteligentus: žurnalistus, studentus ir valdininkus. Per penkis dienas buvo suimta 60 asmenų.

WASHINGTONAS. — Kubos pabėgėliai Amerikoje turėjo ke liolika panašių tikslų organizacijų. Penktadienį visos grupės susivienijo ir išsirinko bendrą vadovybę su dr. Jose Torriente priėskyje. Sis centras atstovaus 500,000 kubiečių.

Atsilikusių protiniai vaiku globos draugija pakvietė žymius amerikiečius užsakyti specialias Kalėdų eglutes. Kairėje aktorius David McCallum eglutė papuošta iš popiejaus, siūly, makaronų ir metalo plokštelių pagamintais papuošalais. Viduryje kardinolo Terence Cooke eglė, su visų rasių ir visų tautybių vaikų atvaizdais. Dešinėje — pirmos negrės Atstovų Rūmuose Shirley Chisholm eglutė, papuošta visų tautų lėlėmis.

KONGRESAS SUMAŽINO UZSIENIO PARAMAI NIXONO PRAŠOMAS LĖŠAS

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai priėmė užsienio paramos įstatymą, kurį dabar svarstys senatas. Prezidentas Nixonas prašė kongreso skirti užsienio šalims remti dviejų bilijonų, 600 milijonų dolerių, tačiau Atstovų Rūmai vieną bilijoną nukarpė ir skyrė tik 1.6 bil. dol. Tai yra pati mažiausia suma užsienio paramos istorijoje. Amerika 1951 metais skyrė tai pašalpai 7.5 bil. dol.

Manoma, kad senatas bandys lėšas apkarpyti dar daugiau. Senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas sen. Fulbrighto, jau pasisakė prieš 54 milijonų skyrimą Tautinei Kinijai naujaisiems karo lėktuvams įsigyti ir 50 milijonų Pietų Korėjai.

Jei Atstovų Rūmai ir Senato lėšos užsienio paramai labai skirs, teks šaukti per atostogas specialią sesiją šiam įstatymui svarstyti.

Atstovų Rūmai pridėjo prie šalpos įstatymo papildymą, kuris draudžia šelpti tokias valstybes, kurios prekiauja su komunistine Kinija. Tuo gali būti paliesta Tanzanija ir Pakistanas.

Mary Jo Kopechne nebus iškasama

WILKES BARRE. — Pennsylvanijos teisėjas Bernard Brominski, po septynių savaičių svarstymo paskelbė, kad Mary Jo Kopechne kūnas nebus iškasamas, nes to prašiusieji Massachusetts pareigūnai nepakankamai įrodė, kad toks pomirtinis skrodimas yra reikalingas ir gali atnešti kitokių jos mirties priežasties duomenų, negu mirtis nuo prigėrimo.

Sis teisėjo sprendimas buvo su pasitenkinimu sutiktas Mary Jo Kopechne tėvų, kurie teisme kovoję prieš jos kūno skrodimą. Kaip žinoma, Kopechne žuvo liepos 18 d., kai sen. Ed. Kennedy automobilis nukrito nuo tilto į vandenį Chappaquiddick saloje.

Dahomey perversme peršovė prezidentą

CONTONOU. — Afrikos respublikoje Dahomey karininkai, vadovaujami štabo viršininko pulkininko Kouandete, įvykdė perversmą, kuriame prezidentas Emile Zinsou buvo pašalintas. Nežinia, ar jis gyvas, ar jo gyvybei yra pavojus. Karininkai pašautę prezidentą au-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

- Vakar pasibaigė Apollo 12 astronautų karantinas. Jie visi sveiki ir patenkinti, kad galės susitikti su savo šeimomis.
• Vakar streiką pradėjo 35 Kenoshos mokyklų mokytojai.
• Armijos teismo, kuris rengiasi svarstyti civilių žudynių Vietnamu bylą, prokuroras ir gynėjas žada važiuoti į Vietnamą susipažinti su aplinkybėmis ir pasirinkti savo byloms medžiagos.

- Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad Helsinkyje Amerikos ir Sov. Sąjungos delegacijos sėkmingai užbaigė pirmuosius pasitarimus dėl strateginių ginklų apribojimo. Dabar prasidės tikrosios derybos, nors vieta ir laikas neskelbiami.
• Libijoje buvo bandyta nuverstį karinę valdžią. Bandymas nepavykęs.
• Sovietų premjeras Kosyginas Maskvoj pareiškė, kad sovietai stipriai Egipto karines jėgas, tačiau kartu ieskos ir taikingos išieties Viduriniųjų Rytų konflikte.

- Sen. Edwardas Kennedy pareiškė pasitenkinimą, kad ne-li iškasas ir skrodžiamas Mary Jo Kopechne kūnas, nes tai būtų sudarę daug skausmo jos tėvams.
• Po įtemptos rinkimų kovos Angliakasių unijos prezidentu išrinktas W. Boyle, gavęs 73,000 balsų. Jo konkurentas Yablonski gavo 40,000.
• Kuba paskelbė įstatymą, kuris suvaržo pagrobų lėktuvų atskraidinimą į Kubą. Kuba grasina oro piratus areštuoti arba išduoti kitai valstybei, kurios lėktuvas buvo pagrobtas.

- Lezano ir Izraelio artilerija susišaudė dvi valandas. Izraelio lėktuvai daužė karinius taikinius Jordane ir Egipte.
• Izdo sekretorius Kennedy Bonoje tariasi dėl vokiečių įnašo amerikiečių kariuomenės išlaikyme. Nuvertinus vokiečių markę, Amerika gausi 27 mil. dol. mažiau, negu buvo žadėta.

Padidėjo P. Vietnamo karinės jėgos

SAIGONAS. — Pietų Vietnamas paskelbė, kad jo kariuomenėje yra 1,090,000 ginkluotų vyrų, kas yra 88,000 daugiau, negu buvo prieš 6 mėnesius. Amerikiečių kariuomenę Vietname mažinant, yra didinama Pietų Vietnamo.

Daug padidėjo vietinių dalinių, pusiau karinių provincijos vietovių gynėjų skaičius. Pačioje armijoje yra 374 tūkstančiai, laivyne 23 tūkstančiai ir aviacijoje 32 tūkstančiai. Įvairūs liaudies daliniai padidėjo 75,000 vyrų. Jie gina nuo komunistų partizanų savo gyvenamas vietas. Nors daug jų žūva šie daliniai įrodė savo sugebėjimus. Sakoma, kad lengviau kariauti, kai žinai, kad kovoji už savo namus ar savo šeimą.

Išmetė nepaklusnų žurnalo redaktorių

MASKVA. — Sovietų valdžia budriai akimi seka, kad jos rašytojai ar žurnalistai nenukryptų nei per plauką nuo partijos nustatytos linijos. Kultūros ministerijos leidžiamas "Sovietskaja Kultura" žurnalas paskelbė kad pakeistas žurnalo "Teatr" redaktorius Juri Rybakov. Jo vietą užima Viktor Lavrentjev.

Stebėtojai jau seniai seka minėto žurnalo liniją. Žurnalas ne kartą spausdino žinias apie vakarų pasaulio teatrą, jo kryptis. Daug buvo rašoma ir net palankiai apie kūrinius, kurie tradiciniams sovietų realistiniam korpaliui netikdavo.

Prieš metus kitas žurnalas "Ogoniok" pradėjo prieš "Teatr" kampaniją, keldamas to žurnalo "ideologinius trūkumus" ir reikalaujamas, kad "Teatr" taptų partijos ir realizmo tradicijos puoselėtojas. Ši kritika rogdė, kad partijos kultūrinis reikalų sargai nepatenkinti žurnalo linija. Dabar jo redaktorius išmestas.

Austrijos valdžia pasiuntė vikšrinis tankus ir šarvuotus automobilius su maistu ir vaisiais į tolimesnes, sniego atkirstas vietas. Didelis vagonų susikišimas atsirado Čekoslovakijoje — Sovietų Sąjungos pasienyje. Cierna stotyje, kur paprastai perkraunamos prekės iš plačių bėgių rusiškų vagonų į europietiško stiliaus vagonus.

VALST. SEKR. W. ROGERS KALBA NEPATIKO NEI ŽYDAMS, NEI ARABAMS

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Rogers savo Washington pasakotoje kalboje plačiau sustojo prie Viduriniųjų Rytų problemos ir pirmą kartą išdėstė Amerikos pažiūras į arabų-žydų konflikto sprendimo galimybes. Jis paneigė arabų kaltinimus, kad Amerika remia tik žydus. Rogers nurodė, kad ir dabartinė jo kalba susilauks priekaištų ne tik arabų, bet ir žydų tarpe. Amerika esanti linkusi ieškoti šiame konflikte kompromiso ir siekti taikos, kuri nenuskriaustų arabų ir nenuskriaustų žydų.

Komitetui neaišku ar buvo skerdynės

WASHINGTONAS. — Senato ginkluotųjų jėgų komitetas pradėjo tirti kaltinimus JAV kariuomenės, kad jie žudo civilius. Apklausinėjimą iššaukė žinia, kad viena amerikiečių kuopa pernai kovo mėn. išžudė civilius Songmy apylinkėse.

Senatorius Mendel Rivers, kuris tam komitetui vadovauja, pareiškė spaudai, jog dar neaišku ar tokios civilių skerdynės iš viso įvyko. Jam buvo priminta, kad prezidentas Nixonas savo spaudos konferencijoje pareiškė: "Kaip atrodo, ten tikrai įvyko skerdynės ir jokių būdu jos nepateisinamos". Senatorius Rivers į tai atsakė: "Gal prezidentas žino daugiau, negu mes komitete?"

Komitetas jau apklausinėjo generolą Peers, kuriam Pentagonas pavedė ištirti, kodėl iki šio laiko armija šių kaltinimų nekėlė ir neaiškino. Buvo apklausinėtas ir kapitonas Medicina, kuris vadovavo kuopai, užėmusiai Songmy kaimus.

Senatorius Rivers pareiškė, kad jis nepritaria sudarymui civilių komisijos, kuri ištirtų kaltinimus. Senatorius nurodė, kad konstitucija paveda jo komitetui tą darbą dirbti ir jis jį padarys.

Rytų Europoje daug prisnigo

VIENA. — Šiais metais Rytų Europoje žiema prasidėjo gan anksti. Vengrijoje, Jugoslavijoje, ir Čekoslovakijoje iškrito daug sniego. Keliai užpustyti, juose liko nemažai sustabdytų sunkvežimių ir autobusų. Pirmą kartą istorijoje sovietų kariavii Vengrijoje ir Čekoslovakijoje buvo pasiūsti su kastuvais valyti kelių.

Sniegas dar daugiau apsunkino susisiekimo problemas. Miestuose jau anksčiau trūko kai kurių prekių. Dabar Pragoje jau kelios dienos nebėra mėsos. Budapešte trūksta daržovių ir anglies. Jugoslavija nebeleidžia svetimų valstybių sunkvežimių, kas labai kenkia Bulgarijos daržovių ir vaisių prekybai. Jugoslaviai sunkvežimių neleidžia, nes keliai nepravažiuojami.

Austrijos valdžia pasiuntė vikšrinis tankus ir šarvuotus automobilius su maistu ir vaisiais į tolimesnes, sniego atkirstas vietas. Didelis vagonų susikišimas atsirado Čekoslovakijoje — Sovietų Sąjungos pasienyje. Cierna stotyje, kur paprastai perkraunamos prekės iš plačių bėgių rusiškų vagonų į europietiško stiliaus vagonus.

Trumpai kalbant, Rogers pasiūlymas Izraelio-Arabų konflikte yra reikalaujanti, kad Izraelis pasitrauktų iš okupuotų arabų žemių, prileidžiant derybas dėl neesminių sienos pakeitimų. Arabai turėtų prizadėti Izraeliui taiką, kurį apimtų ir arabų valstybių pažadą užkirsti kelią visiems nedraugingiems veiksams iš jų teritorijų.

Derybos tarp žydų ir arabų galėtų, Rogers nuomone, vykti pagal Rhodes ormulę, panašiai, kaip jos vyko per Jungtinių Tautų įgaliotinį 1949 metais. Neesminiai sienų pakeitimai turėtų liesti Jeruzalę, kuri sudaro specialią problemą, Gazos pakraštį ir Akabos įlankos sritį, kur reikėtų garantuoti Izraelio saugumą. Tektų įsteigti demilitarizuotas zonas Sinajuje, Gazoje ir Sharm el Sheiko pusiasalyje.

Rogers pareiškimai sukėlė nepasitenkinimą, kaip jis ir laukė. Izraelis nepatenkintas, kad Amerika reikalauja kariuomenės atitraukimo, o arabams nepatinka, kad siūloma derėtis. Daugiausia nepatenkinti Palestinos vadavimo veikėjai, nes siūloma arabų valstybės uždrausti jų veiklą.

Maskvoje su sovietų vadais derybas veda prezidento asmeninis įgaliotinis Arabų Socialistų Unijos pirm. Anwar Sadat, karo min. Muhammed Fawzi ir užsienio reikalų ministeris Mahmoud Riad. Juos aerodrome pasitiko: vicepremjeras Mazurov, užsienio reikalų min. Gromyko ir gynybos ministeris maršalas Greško. Skelbiama, kad sovietai ne-linkę pritarti prezidentui Nasseriui, kad konflikta galima spręsti tik karinėmis jėgomis. Sovietai, nors reikalaujami izraeliųjų pasitraukimo, siūlo rasti politinį sprendimą ir ragina arabus derėtis.

Siūle suvaržyti unijų politikavimą

WASHINGTONAS. — Senatas atmetė kelis prieš darbininkų unijas nukreiptus pasiūlymus, svarstant pajamų mokesčių reikalus. Kai kurie senatoriai siūlė neatleisti nuo mokesčių mokėjimo tokių organizacijų, kurios rinkimuose remia kandidatus į federalines vietas. Sakoma, kad darbo unijų centrai per 1968 metų rinkimus išleido apie 100 mil. dol. kandidatams paremti.

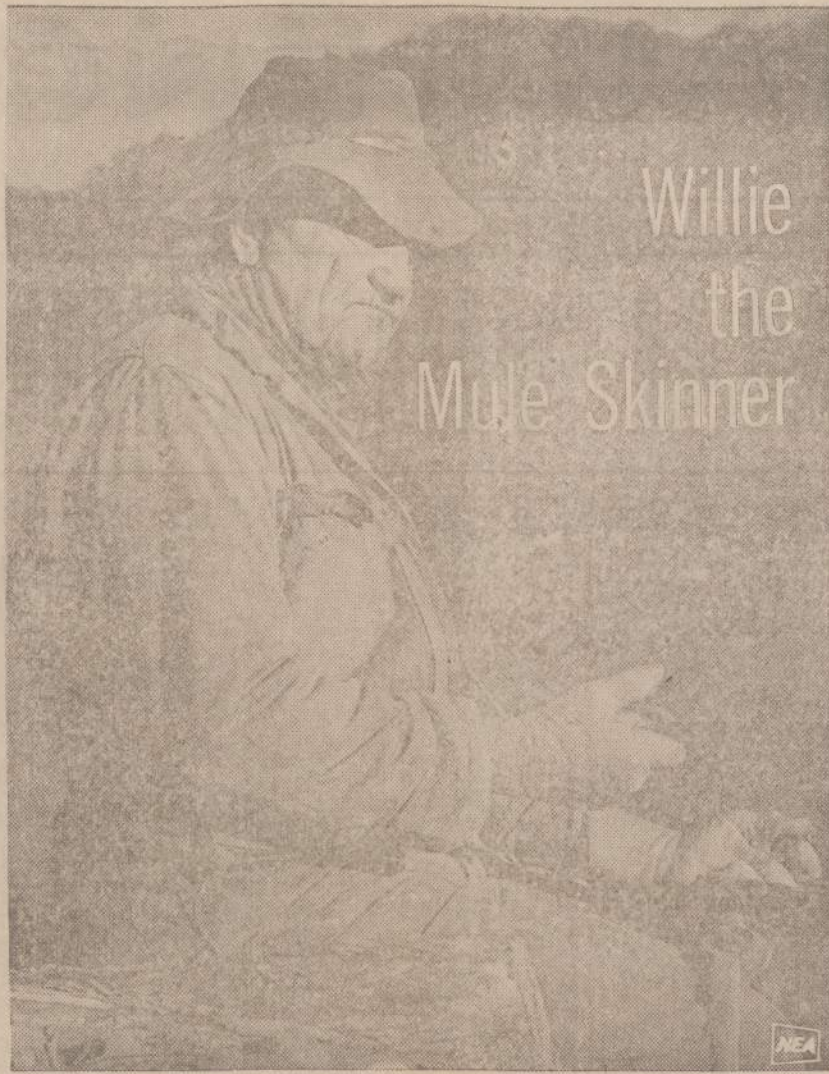
Senatorius Talmadge nurodė, kad unijas reikėtų suvaržyti ir dėl to, kad darbininkas yra vertčiamas priklausyti unijai, vertčiamas mokėti jai duokles, o vėliau jo pinigai yra išleidžiami remti kandidatui, kuris jam gali nepatikti. Senatorius siūlė tokių unijų neatleisti nuo mokesčių, tačiau senatas balsuodamas tą pasiūlymą atmetė.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

PAGERBĖ ALEKSANDRĄ STULGINSKĮ

Nepaisant nepatogaus (prieškalėdinio) laiko ir labai blaivaus, šalančio lietumi bei vėjais kamušto oro, gruodžio 7 d. į Lietuvos namus, į didžiąją salę, atėjo netoli šimto žmonių. Atėjo pagerbti vieno tauriausių nepriklausomos Lietuvos politikų, nepriklausomybės akto pasirašytojo, buvusio seimų nario ir respublikos prezidento, o nelaimiškai ištikus kankinio — Sibiro tremtinio Aleksandro Stulginskio. Minėjimo oficialiu rengėju buvo Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, jo valdyba. Į minėjimą atėjusių tarpe mačiau vienu srovį žmonių atstovus. Minėjimą atidarė Dloco v-bos tarybos Antanas Sukauskas. Inokacija maudė sukalbėjo kun. Šimaitis. Paskaitą apie šį rudenį mirusį tautos didvyrį skaitė teisininkas, spaudos bendradarbis Petras Stravinskas, pirmą kartą iš Clevelando į Detroitą atvykęs. Paskaitos tema: "Aleksandras Stulginskis ir jo politinė etika". Nors paskaitos tik du trečdaliai girdėta, bet ir iš to supratau, kad prelegentas iškėlė daugiau, negu velionio politinė etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

Willie the Mule Skinner

Virginijos kalnuose gyvenęs ūkininkas Willie Schaffer, 70 metų amžiaus, gyvena su savo mūlais ir nepasigenda miesto triukimo ar prabangaus gyvenimo.

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

ta gruodžio 7 d. Ji tęsis iki ateinančio sekmadienio, gruodžio 14-sios. Atidarymo dieną trumpai, vos keliolikai minučių, ten užsukęs, radau didelę minią žmonių. Manau, kad nemažiau publikos bus ir sekantį sekmadienį. Visi 26 darbai yra modernios tapybos, bet ne abstraktai. Paroda yra verta dėmesio.

Prieškalėdiniai pobūviai vaikams

Šį sekmadienį, gruodžio 14-tą, Liet. namuose Kalėdų eglutę rengia Aušros lituanistinė m-la. Čia mokyklos mokinukai suvaidins mokytojos Stėfos Kaunelienės veikaliuką "Svečias iš Lietuvos". Po vaidinimo Kalėdų senelis visus mažus vaikus apdovanos ir bus žaidžiama aplink eglutę. Rengėjai — tėvų komitetas — kviečia ir ne Aušros vaikų tėvus, o taipgi plačiąja visuomenę. Pradžią — 3 val.

Už savaitės, gruodžio 21 d., ten pat, bene 4 val. p. p. (bet visai tikras dėl valandos nesu) bus prieškalėdinis pobūvis, rengiamas LB lituanistinės m-los mokytojų ir mokinių pastangomis. Charakteringa ir džiugu, kad šiam vakarėliui scenos veikalėlių — pasaką parašė buvusi tos m-los auklėtinė, dabar universiteto studentė, Austė Pečiūraitė. Veikaluko pavadinimas — "Užburto arfos". Čia, kaip ir aukščiau minėtam pobūvy, bus Kalėdų senelis ir žaidimai visokio amžiaus vaikeliams. Čia irgi yra kviečiama pašalinė publika, nes mažieji vaidintojai visada yra nuosirdžiausi ir jų nuosirdomas sukuria nepaprastai puikią nuotaiką.

Du N. Metų sutikimai

Dariaus-Girėno klubas, kartu su Lietuvių namų draugija, N. Metų balių rengia Lietuvių namuose. Tai jau tradicija bevirštas pokylis ir vis labiau populiarėja. Reikia manyti, kad šį kartą, kai jau yra įtaisytos ma-

šinių pastatymo aikštės ir garantuotas svečių saugumas, publika veršis per kraštus. Atvirai kalbant, tai ir praėity N. Metų baliuose ten publikos niekada nestokojo.

Mirė St. Bačkaitis

Lapkričio 29 d., staiga, širdimi, Mt. Carmel ligoninėje mirė 70 m. sulaukęs Stasys Bačkaitis. Tai tautietis iš naujųjų ateivių tarpo, palikęs žmoną Mariją ir sūnus Algį bei Stasį, jaun. su šeimomis. Sūnus Stasys, dirbęs Washington, D. C., kaip tik buvo atvažiavęs į Čikagą į mokslininkų simpoziumą, kur liūdną žinią ir gavo.

Velionis palaidotas iš Val. Baužos laidojimo namų, Holy Sepulchre kapinėse.

(Nuketta į 5 psl.)

Įvykiai perkamas

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kvėčiama — \$4.00, minkšti — \$3.50. 401 puslapis.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygoje kelia aštrius gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Užsakyti arba užsisakyti NAUJENOSE.

Money Orderj tokiu adresu: BE DRUSKOS, 4739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

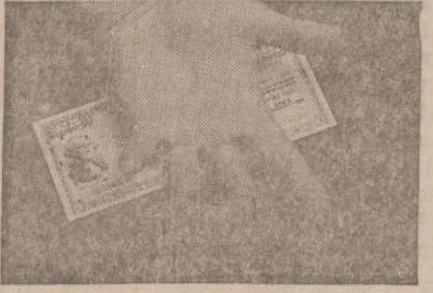
Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

skelbti spaudoje, ir tai, greičiausiai, Naujienose. Sakau: beveik prižadėjo, bet visai tikras nesu. O būtų labai gerai, kad paskelbtų, nes paskaita buvo tikrai labai įdomi ir verta daugelio tautiečių dėmesio. Šiuo mi gerbiama prelegentą ir pravokuoju!

Po paskaitos A. Sukauskas, prelegentui dėkodamas, keletą šiltų žodžių pasakė jo adresu, kartu primindamas ir prelegento biografinius (enciklopedinius) faktus.

Meninėje dalyje pirmąją pasirodė Danutė Jankienė. Ji paskaitė Vinco Krėvės raštų I tomo Nusiminimo aidų kūrinių "Kanklius" ("Kankliai", ne "Kanklės", kaip programos lapely buvo įrašyta). Sekė pianistė Barbara Ūsaitė su dviem puikiai atliktais kūrinių. Programoje pavadinimai nebuvo paskelbti, o p. Sukauskas žodžiu pasakė. Nespėjau užsirašyti, de- ja. Atrodo, kad jau vistiek, ką panelė Ūsaitė skambina. Ji viską atlieka su jausmu ir gera technika. Pabaigai Eranas Zaranka padeklamavo Henriko Navono politinę etika. Prelegentas, regis, išryškino visą eilę A. Stulginskio gerųjų savybių, savo teigimus paremdamas konkrečiais navedimais. Matomai su velionio biografija gerai susipažinęs ir gerai pasiruošęs, prelegentas net buvo žadėjęs, prie vaizdo stalo, pasakoti ir apie linksmesnius, kasdieniškus A. Stulginskio gyvenimo užkulius, bet vaizdų metu jis turėjo kitur savo žodžius nukreipti. Dėl spartokio ir ne visu šimto nuosimnių girdimo skaitymo (tą labai praverė mikrofonas) užsirašinėti nespėjau, tad nebandysiu ką nors iš prelegento kalbos cituoti. Vėliau, privadėdam pasikalbėjime, jis beveik prižadėjo savo paskaitą pa-

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

5 1/4% Certifikatų saskaitos

Certifikatai išduodami tūks antinimėis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4% Ant visų knygečių saskaitų

Nuosimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

Štai nariams teikiamas mūsų pilnas patarnavimas:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'd meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spec' money order checks.
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, DECEMBER 11, 1969

ARKIDIOCEZIJA TEISINASI DĖL LIETUVIAM DAROMŲ SKRIAUDŲ

Ar kunigui Kuzinskui teisybė neprivaloma?

Chicago arkidiecezijos laikraštis "The New World", Nr. 48, lapkr. 28 d. įdėtas per 3 skiltis antrašte straipsnis, pavadinimas "Lithuanian Charges Against Cardinal Refuted Here" (Lietuvių kaltinimai prieš kardinolą čia paneigiami).

Straipsnyje, kuris yra be parašo ir matyti pateiktas pačios arkidiecezijos, ne vienu žodžiu nėra prisimintas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinių reikalas, o vien tik aiškina dėl neleidimo lietuvių kalbos per pirmąją lietuvių vaikų komunią. Faktų iškraipymams gausiai panaudojamas prelato Černausko vikaras kun. Jonas Kuzinskas.

Retas Chicago lietuvis skaito arkidiecezijos leidžiamą anglišką laikraštį. Katalikų leidžiami lietuviški laikraščiai katalikams svarbesni klausimų nedrįsta kelti. Jie mano, kad problema išspręsta akių užmerkimu.

Iki šio mėto Naujienos plačiausiai informuodavo apie katalikams rūpimas problemas. Tą darbą ir toliau tęsiam. Šiandien spausdiname jau minėto "New World" lietuvišką vertimą, o sekančią dieną spausdinsime ponios Agnės Kižienės žodį tuo pačiu reikalu. Štai minėto straipsnio vertimas:

"Kaltinimai, kad kardinolas John Cody atsiskęs leisti lie-

tuviams katalikams Chicagoje klausyti mišių ir tikėjimo pamokų jų pačių kalba, čia energingai paneigiami.

Tėvas Jonas Kuzinskas, Pajamintos Panelės Marijos Gimimo bažnyčios, esančios 6812 S. Washtenaw, asistentas, suminėjo sekančius faktus:

"Mes turime Gimimo bažnyčioje sekmadieniais aštuonias mišias ir toki pat skaičių šventadieniais. Ketverios tų mišių yra lietuviškai ir keturios angliškai. Savaitės dienomis mes turime šešias mišias, keturias lietuviškai ir dvi angliškai."

Gimimo parapija buvo minima Chicago Daily News rašė iš Vatikano Miesto, parašytame George Wellerio, kur cituojama "lietuvių vaikų tėvų" peticija, prašant Vatikano "paveikti kardinolą Cody ir monsinjorą Viktorą Černauską, kad leistų mūsų vaikams gauti tikėjimo pamokas lietuvių kalba ir turėti jų Pirmąją Komunią šventomis lietuviškomis apeigomis". Prel. Černauskas yra Gimimo parap. klebonas.

Tėvas Kuzinskas pasakė, kad daugelis tėvų pasirašė tą peticiją, nes jie buvo neteisingai informuoti. Kai jie patyrė, kad Pirmosios Komunijos mišios bus kaip būdavo senovėje, lietuvių kalboje atliekant krikšto priesaikos atnaujinimą, maldas ir himną, jis pasakė, "daugelis tų žmonių atėjo į klebo-

niją verkdami ir pareiškė, kad jiems buvo duoti suklastoti faktai. "Mes apgailėstaujame, kad pasirašėme tą peticiją", jie kalbėjo, "ir norėtume, kad mūsų vardai būtų išbraukti".

Kas liečia pirmos komunijos mišias, tėvas Kuzinskas pasakė, kad pusė vaikų supranta lietuviškai, bet pusė nesupranta.

"Ar gi mes turėtume padalinti tuos vaikus į dvi skirtingas grupes?" jis paklausė. "Tuomet buvo padarytas kompromisas — Mišios yra angliškai, bet krikšto priesaikos atnaujinimas ir maldos yra lietuviškai ir angliškai. Per mišias yra giedami keturi himnai, du lietuviškai ir du angliškai."

Jis pasakė, kad bendra procedūra yra ta pati, kokia buvo per daug metų.

Tėvas Kuzinskas pasakė, kad protestuotojai "visuomet sakosi atstovaujį visą bendruomenę; jie neatstovauja. Jie sako, kad vaikai negauna lietuviškų pamokų; jie tikrai gauna.

"Jie sako, kad tiems vaikams neduoda tikėjimo pamokų; jiems duodama jų pačių kalba, jei jie nori".

Willie Schaffer, Apalachijos kalnų ūkininkas kinko mušą ir ruošiasi į laukus. Jis sako turįs daug darbo. "Darbo niekad nenugalėsi, nes žmogus miršta, o darbas — lieka" — mėgsta kalbėti Willie Schaffer.

"Mes turime kelis nacionalistus", jis pasakė, "kurie tikrai visą šitą varo". Ir dar pridėjo: "Kiekvienas supranta angliškai, bet ne kiekvienas supranta lietuvių kalbą".

Chicago Daily News straipsnyje iš Vatikano cituojamas tėvas Vincas Mincevičius, pasakęs, kad jie yra gavę telegramų iš Chicago lietuvių vado, kur rašoma, kad "Cody mus painformavo, jog jis niekada neleis mišių laikyti lietuviškai Chicagoje".

Kanceliarijos atstovas pareiškė, kad ta citata yra neteisinga, kad kardinolas Cody tokio pareiškimo nėra padaręs ir kad iš tiesų, mišios lietuvių kalba yra laikomos Chicagoje kasdien, kaip tėvas Kuzinskas nurodė.

Prisilaikant naujosios liturgijos dvasios, Chicago arkidiecezijoje yra laikomos gimtosiomis kalbomis daugelyje lietuvių, lenkų, italų, slovakų ir ispanų parapijose".

Mūsų spaudoje DĖL BALTIJOS AUKSO

"Darbininko" Nr. 78 straipsnyje "Dėl Baltijos aukso Anglija kalba prieš tarptautinę teisę" perteiktas anglų profesorius D. A. Loeberio tuo reikalu svarus pasisakymas:

"Anglijos vyriausybės atstovai yra įsakmiai pareiškę, kad Baltijos valstybių įjungimo Anglija nėra de jure pripažinusi; yra pripažinusi tik de facto. O tokiu atveju trečios valstybės nuosavybė neperduodama tai valstybei, kuri yra ją užėmusi. Taip Anglija darė ir su carinės Rusijos turtu, archyvais — juos laikė savo kontroleje ir Sovietų Sąjungai perdavė tik tada, kai ją de jure pripažino 1924 metais".

De fakto pripažinimas, sako autorius, sutarčių su buvusia valstybe nepadaro niekiniu. O tokios sutartys dėl prekybos tarp Anglijos ir Lietuvos veikia nuo 1922 m., Anglijos ir Latvijos nuo 1923, Anglijos ir Estijos nuo 1924 metų. Taigi Lietuvos, Latvijos ir Estijos bankai pagal tarptautinę teisę tebėra aukso savininkai.

Tarptautinė teisė dėl nuosavybės respektavimo nėra pakitusi. Ją sutvirtina ir Jungtinių Tautų 1948 paskelbtoji žmogaus teisių deklaracija, kuri apie nuosavybės neliečiamybę pabrėžia: "Niekas neturi būti savos nuosavybės atimtas str. 17".

Nepripažinusi inkorporaci-

jos de jure, Anglijos vyriausybė tegali laikyti svetimą nuosavybę savo kontroleje".

ANGLIJOS VYRIASYBĖS PASIAIŠKINIMAS

Anglijos užsienio reik. ministris George Brown dėl Baltijos valstybių aukso išdavimo sovietams paskelbė tris argumentus:

1. Tai padaryti yra tikslinga ir Britanijos vyriausybės bei parlamento galioje;

2. Yra "teisinga", kad tos vertybės būtų panašios padėti mūsų klientams, kurie turėjo didelių nuostolių ir kurie tebelaukia nuo 1940 metų;

3. Britanijos vyriausybė "nebūtų pateisinta, laikydama vertybes užblokuotas neribotam laikui, nes tai reikštų, kad tos vertybės nedarė niekam gero".

Prof. D. A. Loeber pakartojė, kad Anglijos vyriausybės argumentai yra prieš tarptautinę teisę.

Atsiūsta paminėti

Lietuvių gydytojų biuletenis. Spalis-gruodis, 1969, Nr. 4 (36). Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos organas. Redaktorai: daktarai S. Biežis (garbės), S. Budrys, A. Garūnas ir V. Tauras, atsakingasis red. M. Budrienė. Redakcijos kolegija: daktarai V. Paprockas, R. Povilaitis, B. Radzivanas, V. Šaulys ir J. Valaitis; be to skelbiama visa eilė redakcijos bendradarbių medicinos daktarų. Biuletenis eina tęsiniais (117-156 puslapiai ir aplankas). Adresas: Lithuanian Medical Bulletin, 8743 Mobile Avenue, Oak Lawn, Ill. 60453.

Biuletenis gausiai iliustruotas daktarų ir jų veiklos foto nuotraukomis.

Tekste yra 10 straipsnių, Veikla, Dantų gydytojų skyrius. Atžalynas (apie naujus jaunus gydytojus, kronika ir In memoriam).

Iš straipsnių, be kt., minėtini Dr. A. Butkaus: Kas naujo kraujo indų ligos tyrimuose? J. Valaičio: Lietuvių gydytojų moksliniai darbai; V. Damižonaičio: Medicinos ir sveikatos reikalai Nepriklausomoje Lietuvoje ir keli straipsniai apie gydytojų suvažiavimus.

Prancūzijos lietuvių žinios, Nr. 39, 1969 m. gruodis, Paryžius. Šapirografuotas 16 puslapių biuletenis, leidžiamas Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos, adresu: Communauté Lituanienne en France, 26, rue de Navarin, Paris-9. Tekstė: Vaižgantas apie savo 60 metų jubiliejų ir atstovybės šventimą Paryžiuje; Aleksandras Stulginskis — Lietuvos

prezidentas; toliau įvairi kronika iš lietuvių gyvenimo Paryžiuje ir apylinkėse.

Skiltis. Vinco Krėvės ir Perkūno draugovių skautų laikraštėlis Nr. 13-14 1969 m. rugsėjo-gruodžio mėn., 28 puslapių šapirografuotas įvairiausiai iliustruotas sąsiuvinis, redaguojamas Gintaro Plačo ir visos konseliacijos skyrių redaktorių, k. a. Arūnas Krutulis, Gražutis Matutis, Algirdas Jasaitis, Vidmantas Juodgudis, Algimantas Viktora, Gintautas Būtenas, Arvydas Grybauskas, Juozas Namikas ir Edvardas Namikas.

no gaminimo) draugijos skyriaus ateinantį pirmadienį, gruodžio 15 d. per TV, channel 9, nuo 10:30 iki 12:00 val. dienos duos programą iš savo veiklos. Mr. Ed. Gogel, kurs yra vyno gaminimo ekspertas, ir Mr. Edward Robert Brooks — redaktorius, lektorius ir rašytojas — pateiks programą apie vyno gamybą namie. Programa bus rodoma visose JAV-bėse. Mr. Gogel yra minėtos draugijos pirmininkas. Mr. Brooks jos narys ir Balzeko muziejaus draugas.

KAIP AUGINTI VYNUOGES IR NAMIE GAMINTI VYNĄ

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus vitikultūros ir enologijos (vynuogių auginimo ir vy-

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponil
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 3.

APLANKYS KASDIENA...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar N. Metų proga "Naujienu" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ir bičiulių artumą, nežiūrint nuotolių, ir bus ištikimu ryšiniu visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PĀTOGIA UZSAKYMO FORMA

Siunčiu dol. Prašau siuntinėti "Naujienas"

kaip Kalėdinę dovaną mano

VARDAS, PAVARDE

NR. IR GATVĖ

MIESTAS VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, vardas

Adresas:

PASTABA:

Parašas

Quarterly dividends are very interesting

And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

4 3/4% PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded QUARTERLY

5 1/4% 6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES Paid Quarterly \$1,000 MINIMUM

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI EVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžiūnas, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Ljudas Mikėys, IŠ ISTORIJOS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$3.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai, \$6.00
11. Adomas P. Jansas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. \$3.00
15. Mikas Petrauskas, EILĖ ŽALČIŲ KARALIENE, \$3.00
16. C. R. Jurėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėla Oriaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, Irvika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 476 psl. \$6.00

Šias knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per 6 months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
trims mėnesiams	\$4.50
viename mėnesiui	\$1.50

Kanadoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
viename mėnesiui	\$2.00

Užsieniuose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
viename mėnesiui	\$2.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Konstitucinė konvencija

Pirmadienį Springfielde prasidėjo konvencija, kurios paskirtis yra paruošti Illinois valstijai naują konstituciją. Paruošti tokią konstituciją, kuri būtų pritaikyta pasikeitusioms sąlygoms. Aišku, kad konstitucija, kuri buvo priimta prieš šimtą metų, yra atgyvenusi savo dienas. Tiesa, toji konstitucija buvo šiek tiek aplopyta. Tačiau tas lopymas tik dar labiau pabrėžė, jog jau metas ją "apvilkti" visiškai nauju rūbu.

Prieš penkiasdešimt metų buvo bandoma paruošti naują konstituciją. Tam tikri 1920 m. buvo sušaukta ir konvencija. Išstius duėjus metus konvencija "prakaitavo". Pagal tos konstitucijos projektą valstijai buvo suteikta teisė apdėti mokesčiais paskirų asmenų pajamas. Kitas paragrafas siūlė suteikti miestams didesnę reprezentaciją.

Balsuotojai pasisakė prieš tos konstitucijos priėmimą ir tokiu būdu dviejų metų konstitucinės konvencijos darbas nuėjo niekais. Valstijai tai kainavo daug, daug tūkstančių dolerių.

Tas nepasisekimas nenutildė naujos konstitucijos šalininkų. 1950 m. jiems pasisekė praveisti legislatūroje konstitucinę pataisą, pagal kurią jau buvo galima palaipsniui gerinti konstituciją. Bet tai ir viskas, kas buvo atsiekta: apie naujos konstitucijos paruošimą buvo lyg užmiršta. Užmiršta iki šių metų.

Bet štai prieš keliolika dienų buvo išrinkti 116 delegatų į Konstitucinę konvenciją, kuri per ateinančius aštuonis mėnesius (tik paskirta laiko naujai konstitucijai paruošti) posėdžiaus Springfielde.

Kokia tų delegatų sudėtis? Delegatų rinkimai didelio susidomėjimo nesukėlė. Balsavimuose dalyvavo palyginti nelygiai didelis piliečių skaičius. Tas balsuotojų indiferentiškumas kėlė baime, kad delegatams pateks dauguma vienos kurios partijos remiami kandidatai, nors rinkimai turėjo būti nepartiniai.

Laimė, to neatsitiko, nors 56 respublikonų remiami kandidatai rinkimus laimėjo. Iš demokratų remiamų kandidatų laimėjo 39. Vadinamieji nepriklausomieji pravedė 21 delegatą. Tokiu būdu nei respublikonų, nei demokratų delegatai konvencijoje neturės daugumos. O tai reiškia, jog į naujos konstitucijos projektą tegalės patekti tik tokie punktai, kuriems pritaris nepriklausomieji.

VINCAS ZEMAITIS

LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARĄŠTĖJE

(Santykiai su mūsų kaimynais lenkais)

10

Tauta, išsižadėdama savo tėvų, protėvių palikimo, yra niekam verta. Krikščioniškoji moralė sako: su nepaisk, svetimo nenorėk! Žydai du tūkstančius metų antrą kartą ir atėjo vildamiesi grįžti į savo bočių žemę, ir, je grįžo, nors į arabų kolonizuotą. Visur praktikuojamoji tarptautinė teisė pripažįsta, kad turtas priklauso jo savininkui, o ne užgrobtui, jam mirus — jo artimiausiems įpėdinams.

Ypač lenkai, tvarkydami savo santykius su kaimynais, turėtų visuomet prisiminti šią likimą tiesą: kiek vokiečiai neįrodinėjo, kad jų užgrobtos, kolonizuotos svetimos žemės — lenkų, prūsų, lietuvių, vien dėl ilgo valdymo, įsisenėjimo teise jiems priklauso, jie jėga buvo priversti tas svetimas žemes atpleisti ir grįžti į savo nuosavas. Kiek patys lenkai nešūkavo ir jėgą vartojo įrodymui, kad Lietuvos didžiosios kunigaikštijos buvusios žemės yra jų "kresai", bet už tai skaudžiai likimo nubausti ir priversti buvo grįžti į savo senas žemes. Tas pats likimas išties ir maskolius — rusus...

Prof. dr. Z. Ivinskis mums ginčų sąskaitos baigimą su lenkais, stato pavyzdžių

prancūzus su vokiečiais. Jūs net trys žiūrūs karai pamokė, kad nėra prasmės grobti vienas kito žemes ir dėl jų vesti praigaištinius karus. Jie yra maždaug viens kitam prilygstą partneriai. Jei būtų statomi pavyzdžiu — lenkų ginčų sąskaitos baigimas su čekais, ukrainiečiais, vokiečiais, tai dar nebūtų taip daug esmėje prieštaraujančias pavyzdžiai.

Iš tikrųjų, lietuvių - lenkų ginčų sąskaitos likvidacija pilnai priklauso vien tik nuo lenkų geros valios ir noro tuos ginčus baigti. Jei tokių eruditų su reta objektyvia, blaivaus proto (common sense) galvosena, kaip istorikas Ochmanskis, Milkiewicz, Lossowski, Otrebski rastusi žymiai daugiau lenkuose, tai galėtume visai be nuogastavimų žvelgti į santykių švešion ateitin. Taip, "lietuviai tėvynėje lenkams rodo nemažai palankaus dėmesio" — iš tiesų, visuomet lietuviai tai rodė, bet ir visuomet buvo apvilti, taip ir čia.

Gerai žinome, kad iš dabartinės okupuotos Lietuvos, ypačingai Vilniaus, repatriavo visi tikrieji lenkai, su nemažu būriu likusių lietuvių, paliko tik aplenkę lietuviai (tuteiszy), bet stebėkime kokios didelės pastangos daromos iš dab. Lenkijos pusės, padedant okupantams rusams, kad tuos lietuvius padaryti sąmoningais lenkais, o vėliau rusais. Okupantai svarbu turėti didesnį nuosimtį Lietuvos nelietuviško elemento ir palaikyti amžinų lietuvių - lenkų kivirčius, jie tįsųk pus labiau lietuvių branginami, o lenkai tai nepraamatydami, ant šio politinio rusų masalo, kaip musė ant medaus, skrieja.

Arba, štai, rusai su lenkais susitarę, visur (su ukrainiečiais, gudais, per buv. Rytprūsius) nubrėžė tiesiom linijom Lenkijos valstybinės sienas, tik vienąj Suvalkų srity (su Lietuva) paliko zigzagais iškraipytos, nieku nepateisinamos, buvusios carų laikais Suvalkų ir Seinų apskričių sienos. Visa tai parodo paskaitos autoriaus gerų vilčių — kitą, liūdną medalio pusę.

Jei dar to būtų mažai, tai ištrauka iš J. Cicėno "Dienų skvevdėry" (žr.: "Naujienos" XI. 22. 1969). "Būkime pažįstami — Stefan Jendrychowski! Gimęs Varšuvoje, bet mokslus baigęs Vilniuje. Stipendijas dalinantys sluoksniai jį nukreipė į Vilnių. Senas komunistas. Gudijos partijos narys (atsėi, "oicyznos" labai infiltruotas diversantas! V. Ž.).

Kuo jis įdomus lietuviams? Ogi savo antilietuvišku nusiteikimu jau bestudentaudamas Vilniuje. To ir geidė stipendijas duodantis veiksni. Kai pasuko į komunistų ir redagavo maskuotus komunistinius spaudinius, iš principo neigė Vilniuje ir Vilniaus srityje esančių lietuvių teises į švietimą ir visuomeninį darbą. Buvo ištikimas partietis, o Maskva lenkų okupuotą Vilnių buvo paskyrusi Gudijai. Kai sykį R. Mackonis paragino pasisakyti tautinių mažumų reikalais, Jendrychowski net pyktelėjo: "Vilniaus krašte tėra viena gudų problema..."

Šiuo metu Jendrychowski yra "liaudies" Lenkijos užsienio reikalų ministras ir žinomi iš Lenkijos buvę Vilniaus lenkai laukia kokio nors siurprizo. Konkre-

SOVKOMAS TEISINASI HITLERININKAIS

Vilnis — Sovietų Rusijos agentūra Amerikoje

(Tęsinys)
— Ak taip? Labai gaila, kad aš apsirikau su pasiūlyta man jūsu kandidatura... Gaila, gaila... apsirikau... Jis valandėlę nutilo, o po to primerkęs akis tyliai, bet ciniškai pareiškė: — Tik pamėginkite. Yra priemonių daryti taip, kaip mes norime, o jų mes pakankamai turime... (16 psl.).

Pagaliau, atėjo nelemtoji liepos 21 d. — Liaudies Seimo į pirmąjį posėdį susirinkimo diena... Teatro parteris, be seimo narių, dar buvo pilnas "kvietinčių" publikos: kompartiečių, komjaunuolių, čekistų, šnipų. Taip pat visos ložės ir visi aukštai pilni publikos. Mes, seimo atstovai, iš visų pusių buvome apsupti čekistų. Žodžiu, iš visų pusių didžiausias moralinis ir fizinis spaudimas į atstovus, kad jie vykdytų komunistų partijos ir Maskvos valią. (19 psl.).

— Pirminkiniui pasiūlius, kad kas balsuoja už Lietuvos prisijungimą prie SSSR, pakelti rankas. Rankas kėlė ir ne Seimo nariai. Kiek iš tikrųjų balsavo, kiek susilaikė ir kiek, nežiūrint to teroro ir grasinimų, gali būti pasisakę, taip ir liko neaišku. Tačiau tai bolševikams

meiji delegatai. O tarp tų nepriklausomųjų delegatų yra keli gana žymūs konstitucinės teisės ekspertai. Į nepriklausomųjų skaičių iš Chicagos pateko ir plačiai pagarsėjęs kunigas Francis X. Lawlor, kuris vedą kovą už apsaugojimą pietvakarinės miesto dalies nuo pavertimo jos lūšnynais.

Į konvencijos delegatus pateko ir penkiolika moterų. Tris iš jų indorsavo Moterų balsuotojų lyga. Išrinkta ir dvylika negrų. 1920 metais sušauktoje konvencijoje buvo tik du negrai delegatai. Moterų toje konvencijoje visiškai nebuvo.

Vienas iš labiausiai aktualių klausimų, kurį konvencijai teks svarstyti, bus suteikimas daugiau teisių miestams, kad jie galėtų tinkamai tvarkytis. Miestų priklausomybė nuo legislatūros malonės pasidarė tiesiog nebe-pakenčiama. Pasikeitęs gyvenimas iškėlė ir visą eilę kitų problemų, su kuriomis konvencijai teks skaitytis rušiant naują konstituciją. Kai nauja konstitucija konvencijos bus paruošta, tai jos priėmimas priklausys nuo balsuotojų. Mat, bus prastas savo rūšies referendumas, susijęs su naujos konstitucijos priėmimu. Tad nėra jokio užtikrinimo, kad netolimoje ateityje Illinois valstija jau turės naują konstituciją. Gali ir šį kartą atsitikti tas pats, kas atsitiko prieš penkiasdešimt metų, kai balsuotojai pasisakė prieš Konstitucinės konvencijos paruoštos konstitucijos priėmimą. Juo labiau tai gali atsitikti ir dėlto, kad naujos konstitucijos paruošimui ir dabar susidarė nemaža opozicija. Net kai kurių stambių unijų vadai nepalankiai žiūri į naujos konstitucijos paruošimą.

ir neves žmonių į nežinią. Jėgu išves ką į Vokietiją dirbti karo mašinoje, tai vistiek geriau negu į Sibirą. Pagaliau, juk žmonės dar nežinojo ką vokiečiai darys. Žinojo vokiečius esant kultūringesnius negu rusai. Žinojo, kad vokiečiai taip žiauriai žmonių neapilėšia; kad už pagrobtą turtą arbuzy neatveža — apmoka nors ir mažaverčiais, bet vistiek pinigais. Žinojo ir tai, kad įvykdžius vokiečių valdžios įsakymus, naktį galėsi ramiai miegoti, ko nebuvo ir nėra Sovietijoje.

Čia pateiktomis citatomis juk pakankamai įrodyta:
1) kad sovietiški komunistai, kuriuos vadina sovkomais, yra raudonieji buržujai ir liaudies žiaurus išnaudotojai;

2) kad Sovietų Rusija 1939. VIII.23 susitarė su Vokietijos III-ju Reichu pasidalinti Baltijos valstybėmis, Lenkija ir iš Rumunijos atplėsta Besarabija; šios sutarties išdavoje, 1939. IX.1 Vokietijai traukiant Lenkiją, prasidėjo II-sis pasaulinis karas;

3) kad Sovietų Rusija, karo metu su Lenkija, užėmusi buvusią Lenkijos okupaciją Vilnių, užsimanė visos Lietuvos, kurią 1939.IX.28 sutartimi iš Vokietijos gavo;

4) kad Sovietų Rusija atsisakiusi 1920 metų pasirašytos su Lietuva taikos sutarties, nepuolimo pakty ir kitų susitarimų, pareikalavo iš naujo su jais derėtis; derybų metu Lietuvos delegaciją Maskvoje prievartavo ir 1939.X.10 sutartimi grąžino Lietuvai dalį Vilnijos su Vilniumi, bet į Lietuvą įvedė karines įgulas, kitaip tariant — įvedė Trojos arkly;

5) kad Sovietų Rusija, šlykščiausia provokacija su raudonosios armijos dizertyrais pasiremdama, 1940.VI.15 Lietuvą okupavo ir jos nepriklausomybę likvidavo — kaip suvereninę valstybę panaikino;

6) kad sovietai okupavę Lietuvą, per savo pasiuntinį Pozdniakovą, sudarė tariamą "Liaudies vyriausybę", kuri 1940.VII.14 suvaidino Liaudies Seimo rinkimus, o tas seimas liepos 21 d. Kaune, valstybės teatre, vaidino tragišką farsą "Prašyti SSSR aukščiausiąją tarybą prijungti Lietuvą prie Sovietų Rusijos".

Vadinasi, Lietuva yra Sovietų Rusijos okupuota, todėl ji nėra, kaip sovietai skelbia, Lietuvos Tarybinė Socialistinė Respublika, bet Okupuota Lietuva, o Lietuvos gyventojai nėra tarybiniai žmonės; kuriuos Albinas Likas vadina tarybiniais ir darbo žmonėmis, tie yra rusai, Rusijos piliečiai ir Lietuvos kvailin-gai.

Ką rinksime į skautų vadovybę

LAISVOJI TRIBUNA

L. S. S-goje vyksta, korese-pendenciniu būdu, naujų organų rinkimai. Skautų s-ga, kaip jaunimo auklėjimosi organizacija, praetyje yra įdėjusi gražų inašą lietuviškojo jaunimo išlaikyme bei auklėjime.

Gyvenimo sąlygos ir, gal būt, užkulisio jėgos, kurioms tokia veikla ne prie širdies, bando infiltruoti į organizacijos vidų elementą, kuris diskriminuotų bei įneštų svetimus vėjus organizacijos ideologijoje bei tradicijoje.

Pavartykime sąrašus bei spaudos puslapius, kas ten kandidatuoją? Pamatysime, kad jų tarpe yra tokių pavardžių, kurie propagavo ar propaguoja bendradarbiavimą su "kraštu", organizuodami krepšininkų suintimą ar darydami priėmimus atsiųstiems iš Lietuvos "mokslininkams" ir menininkams. Pavartę spaudos puslapius skaitytome: "Nepitarimo — nepasitenkinimo palydėtas jaunų krepšininkų ir jų vadų būrys, iš Lietuvos grįžo it muse kandė — nei laimėjimų, nei kultūrinio bendradarbiavimo... Jų kelionei aukas rinko tokie, kurie užėmė L. S. S. aukštus postus, pavyzdžiui Brolijos tarybos nario ar rajono vado". Taigi, kokia audra spaudoje buvo kilusi dėl tų organizatorių veiksmų, visi gerai prisimename.

Štai vėl 1967 m. lapkr. mėn. viename laikraštyje buvo rašyta: "Per spalio mėnesį, sovietų istorikų grupė padarė ekskursiją į J. A. V. universitetus, tarp jų į Berkeley, Calif., ir UCLA — Los Angeleje. Tarp jų ekskursantų buvo J. Jurginis, ištikimas ir uolus okupanto klapčiukas..." Los Angeles šiam sovietų patikėtiniui priėmimo vakarienę padarė savo bute, vienas iš tų, kurio pavardė šiuo metu yra L. S. S. Tarybos kandidatų sąraše. Buvo pasikvietęs ir kitus kolegas, su kuriais sportininkų išvykai rinko aukas ir dabartiniu metu vadovauja skautiškam jaunimui.

A. Liko parašyta: "Kadangi B. Maceikos straipsnyje nėra iš mano knygos šiuo klausimu ištraukų, todėl kai kurios iš jų pateiktamos šio laikraščio skaitytojams". Jos ir pateiktos. O aš jas, — žinoma neįstai, — pateikiau šio laikraščio skaitytojams, įrodymui, koks A. Likas objektyvus. Išstai viską minėti, kas visiems žinoma, nėra prasmės. Štai: (b. d.)

REMKITE TUOS BIZNERTUS, KURIE GARSINASI NAUJIESE

Atrodo, kad norvegų keliautojo ir tyrinėtojo Amundseno statulą kaž kas papuošė "kvalio kopure". Iš tikrųjų fotografas patiekė kartu nuotrafa fuoti bažnyčios bokšto smaigali.

kada Ukrainos pagalba mums bus svarbesnė, negu J. A. V. Siandien tik spekuliacija, tačiau rytoj ji gali virsti degančia realybe" (žr.: "Naujienos" rugs. 10. 1961. Am. lietuvių kongrese Detroito rugp. 30 d A. Kasulaičio paskaitą: "Lietuvos laisvi nimo darbo sėkmės ir nesėkmės").

Dienr. "Naujienos" 8. m. rugp. mėn. II d. išspausdintas (E.) pranešimas "Lenkų sumanymas". Ten rašoma: "Australijoje yra susidariusi tam tikra taryba, kur bando paruošti sąlygas sukurti rytinių, be vidurinių Europos valstybių federaciją. Kaip ir Europoje bei Amerikoje besireiškiančio europinių "federalistų" sąjūdžio taip ir tos tarybos pradininkai yra lenkai (Mano pabr. V. Ž.). Svajojamoji federacija turėtų apimti Estiją, Latviją, Lietuvą, Gudiją, Ukrainą, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, čekoslovakiją, Jugoslaviją bei Albaniją. Geografinis (ir politinis) federacijos branduolys būtų Lenkija. Tarybos pradininkai pabrėžia, kad šios idėjos įgyvendinimas turi būti pradėtas nuo pastangų pašalinti tradicines neapykantas ir praetie klaidas". Tarybos pirmininkas yra J. Duna — Karwicki, lenkas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

KREČIA KELEIVIUS BUSUOSE

Skaitčiau Stasio Pallaso šurpą keliančius išgyvenimus, kurie ji išliko prie 16-tos ir Kedzie. Jis teisybę sako, kad Chicago tetašiai turi imtis priemonių atstatyti saugumą toje miesto dalyje.

Aš taip pat noriu atkreipti dėmesį į naują kelionių fazę. Kartas nuo karto ir man tenka pasinaudoti Kedzie busu, einančia pletiniam ruože ir traukiančia iki Humboldt parko. Žinau, kad ir kitiems lietuviams reikia ta linija pasinaudoti.

Praeitą ketvirtadienį taip pasitaikė, kad viename buse važiuo veik vieni negrai. Prie šoferio sėdėjau aš, o kiek toliau sėdėjo vienas baltas žmogelis, jau peršokęs 50 metų. Negrai ėjo į busą, ėjo laukan, kada norėjo ir kur norėjo.

Pastebėjau, kad du negriokai, priešį prie sėdinčio žmogaus ir kažko iš jo pareikalavo. Man atrodo, kad jiems rūpėjo pinigai. Matyt, kad tas žmogus pinigų neturėjo. Rankoje jis laikė dėžutę, kurioje buvo termušėlis kavai ir dar vienas kitas daiktas.

Negrai pareikalavo, kad jis atidarytų nešamą skardinukę. Kiti įvairiose buso vietose sėdė-

je negrai girdėjo jaunolių psikalbėjimą su baltuoju, bet ne vieno žodžio jaunius negriokams nesakė.

Vyras atidarė skardinukę. Nieko joje nebuvo, tik termušėlis ir didokas plaktukas.

— O kuriam tikslui tu vežiojiesi plaktuką? — paklausė krautą darantįjį.

— Esu dailidė, plaktukas man reikalingas, — atsakė žmogus.

— Tu esi ne dailidė, bet... — tarė negrai ir išėjo, kai įsitikino, kad keleivis pinigų neturėjo.

— Nei negrai keleiviai, nei šoferis nieko nesakė. Nesakiau ir aš. Jeigu negrai būtų puolę keleivį, o pas mane būtų buvęs plaktukas, tai gal būčiau jį gypes. Bet kai nepuolė, tai nebuvė reikalo. Bet man kyla toki klausimai:

— Kas jiems davė teisę kratyti keleivius pravazuojančius busuose? Pinigų neatėmė todėl, kad keleivis neturėjo, bet jeigu būtų turėjęs, tai būtų atėmę. Nejaugi nėra galimybės suvaldyti kelis mušeikas ir užpuolikus?

Žinau, kad didžiosios Chicago linijos yra saugios, kad nelaimės atsitinka dažniausiai — Kedzie srityje, bet nejaugi nėra priemonių šiam ruožui sutvarkyti? Reikia žinoti, kad kylančios voties nesustabdyti. Jeigu jos neišpaušiu, tai ji plis į kitas busų linijas. KaTe

SAVICKAS EINA ELRODO PAREIGAS

Teisininkas Kostas Savickas nuo lapkričio pradžios eina Chicago miesto tarybos patarėjo pareigas. Neramumų metu Chicagoje buvo sunkiai sužeistas vyriausias tarybos teisių patarėjas Elrod. Jis dar ir šiandien tebeguli ligoninėje.

Tarybos teisių patarėju paskirtas ilgiausią patyrimą šioje srityje turįs teisininkas Kostas Savickas. Savo žinioje jis turi apie 10 advokatų, kurie ne vien policijai, bet ir kitiems pareigūnams pasako, koki yra veikiančieji įstatymai ir kokios yra tarnautojų pareigos. Patarėjai turi tuojau duoti patarimus policijai, ką ji turi teisę daryti, jei mieste kyla nesuspriamtai. Jai pasakomos ir pareigos mieste

Londonė iš patraukli mergina Beryl Spring gavo leidimą organizuoti bokso rungtynes. Moters šioje profesijoje nebuvo jau 40 metų.

tvarkai palaikyti. Jeigu mieste yra didesnė neramumai, tai visuomet vienas teisių patarėjas vyksta į neramumų vietą ir palaiko glaudų ryšį su policijos vadu.

Elrod mėgo garsintis. Jis rėdavo priemonių informuoti spaudą ir radijo stotis apie kiekvieną savo žingsnį. Tuo tarpu lietuvis Savickas tas pačias pareigas pavyzdinai eina visai didžioje spaudoje nepaminėtas. Visi savivaldybės tarnautojai žino, kad Kostas Savickas yra pareigingas žmogus. Rep.

TRUMPAI

— Į Pedagoginio Lituanistikos Instituto neakivaizdinį skyrių paskutiniuoju laiku įstojo: Vanda Galbuogytė (Yorkshire, England), Audra O. Griniūtė (Riverside, Calif.), Kęstutis Šeštakas (Hamilton, Canada), Vaiva Radasta Vėbraitė (New Haven, Conn.); į akivaizdinį skyrių — Roma Alsauskaitė, Jolita Kisieliūtė ir Saulius Kuprys (visi trys iš Cicero, Ill.). Į P. L. Instituto neakivaizdinį skyrių galima įstoti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Instituto, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill., 60636.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Panterių vado laidotuvės

Daugiau kaip 5,000 žmonių praėjo pro Pirmosios baptistų bažnyčios auditorijoje pašarvotą "juodųjų panterių" partijos vado Fred Hampton karstą. Abudu negrų vadai kunigas Ralph Abernathy ir kun. Jesse Jackson savo kalbose kaltino policiją vartojančią "načių žudikų" taktiką.

Vargonams grojant giesmę "Pirmyn Kristaus kareiviai", pro karstą pražygiavo uniformėmis kepurėmis apsimaustę kelių gatvių gaujų narių būriai. Hamptono panterių vadų vietoje atstojęs ligšiolinis tos partijos "apsaugos ministris" Bobby Rush savo kalboje pasakė, kad Hamptonas buvo užmuštas "ne dėlto, kad priešas yra stiprus, bet dėlto, kad mes tebesame silpni".

Nori turėti savą policijos mokyklą

JAV-bių teisingumo departamentas pradėjo smulkiai tirti įvykius, susijusius su dviejų "juodųjų panterių vadų Fred Hampton ir Mark Klark nušuvimu praeitą savaitę.

Pasirodo, Chicago College, dabar pavadintas Malcolm X kolegijos vardu, studentų pirmininkas Dr. Charles Hurst Hampiono būdnyje pamaldų metu pasakė, kad ši kolegija steigs "juodojo teisingumo akademiją", kur juodžiai bus apmokomi ginklo vartojimo. Hurst jau anksčiau reikalavęs steigti "jaunų juodžių armiją" negrų bendruomenė nuo policijos "agresijos" ginti.

Malcolm X kolegijos kancleris Oscar Shabat pasakė, kad kolegijos taryba neeis kolegijai

Dr. Jonas Valaitis, ALT'os valdybos vicepirmininkas, paruošė projektą fondo Lietuvos laisvinimo darbui

užtikrinti. Dr. J. Valaitis į ALT'os valdybą įsijungęs po Dr. P. Grigaičio mirties, darbai ir sumanymais aktyviai reiškiasi ALT'os veikloje.

— Teodoras Blinstrubas, ALT'os valdybos vicepirmininkas, dalyvavo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo komiteto seime, New Yorke, atstovaujamas ALT'os valdybai. Ta proga T. Blinstrubas galėjo plačiau išsikalbėti su Vilko veikėjais Lietuvos laisvinimo darbo ir kitais klausimais. T. Blinstrubas jau seniai dalyvauja ALT'os ir Lietuvių Bendruomenės veikloje, taip pat yra Lietuvos Tautinės sąjungos pirmininkas ir JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narys.

Amerikos Lietuvių Tarybos paskirta komisija, kurią

sudarė ALT'os valdybos nariai (Emilija Vilimaitė, Dr. Vladas Šimaitis ir Dr. Jonas Valaitis), dalyvaujant Lietuvių Tautos genocido parodai rengti komisijos nariams dail. Z. Kolba, J. Karkliniui, L. Prapuoleniui ir J. Jasaičiui, patikrino ir perėmė ALT'os žinion Lietuvių Tautos genocido parodos eksponatus ir kitą inventorių. Genocido parodai rengti komisija (dail. Z. Kolba, dail. prof. A. Varnas, L. Prapuolenis, D. Valėnas, J. Karklinis, J. Skorubskas ir J. Jasaičis) darbą užbaigė parodą parengdami išstatymui. Parodos eksponatai supakuoti ir paruošti transportacijai. Parodos išstatymu amerikiečių ir lietuvių visuomenei rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba. Parodai išstatyti Chicago ALT'os valdyba yra numačiusi sudaryti specialų komitetą.

— Ponia Violeta Vaitienė, žinomo demokratų partijos politiko Al Vaičio žmona, praeitą antradienį buvo išvežta į Michael Reece ligoninę, kur jai bus padaryta nedidelė operacija. Apskaičiuojama, kad už keturių dienų ji jau galės grįžti namo. Vaitienė yra čekigiečiams gerai pažįstama Jono C. Kaulyno, dabar turinčio farmą Indianoje, netoli Plymouth miestelio, duklė.

Edwig Thoman greičiausia bus seniausia nusikaltėle ne tik Austrijoje, kur ji neseniai gavo šėis mėnesius kalėjimo už vagystę, bet ir visam pasaulyje. Ji turi 84 metus. Kalėjime ji praleido apie 54 savo amžiaus metus. Jos specialybė — kraustyti kišenes.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

EXCELLENT OPENINGS!

COMP OPERATORS

We need experienced operators immediately for Bank Interest, Savings Dividends, and Inventory Work.

Loop or Nr. Home DAYS WEEKENDS

Apply Daily to 4:30 P. M. MATTSON'S 220 So. STATE STREET TEL. 427-0064

VIREJA — SEIMININKĖ Katalikų parapijos klebonijai. Gyventi vietoje, savam kambaryje ar atvažiuoti. Gera alga tinkamam asmeniui. Reikalingos rekomendacijos. Susikabinti angliskai. Rašyti: % AF BOX 614 225 W. WASHINGTON, CHICAGO, ILL. 60606

OFFICE GIRL for Prophet Foods vending division. Some typing & bookkeeping. Hours 8 A. M. to 2 P. M. Monday through Friday. 8 to 12 Saturday. 36 hours \$70 per week. For interview call M. HAGAR 354-8906

SECRETARY Shorthand, intelligent, reliable, pleasant disposition required for small office. Interesting work and some responsibility. CALL MR. OWEN 726-1859

REIKALINGA MOTERIS iki 50 metų amžiaus, prižiūrėti namus senesnio amžiaus Lake Shore Dr. žemai. Mokėti vairuoti mašiną. Susikabinti angliskai. Privatus kambarys su vonia. Reikalingos rekomendacijos. Tel. AL 1-6234

SOUTHWEST KLEBONIJAI reikalinga patikima valytoja ir skalbėja. Susikabinti angliskai. Rašyti: % AF Box 263 225 W. WASHINGTON CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE Darbininky Reikia

JOBS WITH SECURITY! IMMEDIATE OPENINGS! MELTERS ALSO MOLDERS

Furnace tender with experience operating electric arc furnace, melting mild steel. Experience operating Cupola melting grey iron desirable, but not essential. Steady work. Send resume or letter to Mr. Livingston. MOORE OREGON CO. P. O. Box 248 North Portland, Oregon 97043 Call (503) 286-8231

sudarė ALT'os valdybos nariai (Emilija Vilimaitė, Dr. Vladas Šimaitis ir Dr. Jonas Valaitis), dalyvaujant Lietuvių Tautos genocido parodai rengti komisijos nariams dail. Z. Kolba, J. Karkliniui, L. Prapuoleniui ir J. Jasaičiui, patikrino ir perėmė ALT'os žinion Lietuvių Tautos genocido parodos eksponatus ir kitą inventorių. Genocido parodai rengti komisija (dail. Z. Kolba, dail. prof. A. Varnas, L. Prapuolenis, D. Valėnas, J. Karklinis, J. Skorubskas ir J. Jasaičis) darbą užbaigė parodą parengdami išstatymui. Parodos eksponatai supakuoti ir paruošti transportacijai. Parodos išstatymu amerikiečių ir lietuvių visuomenei rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba. Parodai išstatyti Chicago ALT'os valdyba yra numačiusi sudaryti specialų komitetą.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

EXCELLENT OPENINGS! COMP OPERATORS

We need experienced operators immediately for Bank Interest, Savings Dividends, and Inventory Work.

Loop or Nr. Home DAYS WEEKENDS

Apply Daily to 4:30 P. M. MATTSON'S 220 So. STATE STREET TEL. 427-0064

VIREJA — SEIMININKĖ Katalikų parapijos klebonijai. Gyventi vietoje, savam kambaryje ar atvažiuoti. Gera alga tinkamam asmeniui. Reikalingos rekomendacijos. Susikabinti angliskai. Rašyti: % AF BOX 614 225 W. WASHINGTON, CHICAGO, ILL. 60606

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI. DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMU REIKALAIS J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMU MOKESCIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai. VILLA - WEST, 135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0600

BEVEIK NAUJAS 4 modernų butų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 59 ir Kedzie apylinkėje. MAISTO KRAUTUVE Brighton Parke. DU PO KETURIUS, medinis ir garažas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500.

ŠIMAITIS REALTY INCOME TAX SERVICE 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽYMAS Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus. L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

APDRAUDU AGENTORA: namų, automobilių gvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėlimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-5775 (Currency Exchange įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

help your HEART FUND help your HEART

HOME INSURANCE Call: Frank Zepolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-3654

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: RPublic 7-1941

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

HIGH RATES 4.75% Per annum on regular Savings 5.25% Per annum on investment bonus Savings Insured to \$15,000.00 BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS 404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00. Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. 2808 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaldinamų prekių labai prieinomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. PRIIMAME UZSAKYMUS AUTOMOBILIAMS Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS